Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20231113109972

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 20 juni 2024
Agendanummer	:
Onderwerp	: Herstel beschoeiing vestingwallen
Portefeuillehouder	: T. Mertens

Voorstel

1. In te stemmen met het vervangen van de beschoeiing langs de vestingwallen aan De Veste.

2a. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 735.000;

2b. Het beschikbare bedrag van € 328.000 uit de 'Reserve herstel vestingwallen' in te zetten als gedeeltelijke dekking van de afschrijvingen en de naam 'Reserve afschrijving vestingwallen' te geven;

2c. De begroting 2024-2027 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

De vestingwallen van Geertruidenberg zijn aangewezen als beschermd stadsgezicht en hebben de status van Rijksmonument. Door de matige staat van de beschoeiing dreigen de vestingwallen in verval te raken. In 2016 heeft uw raad n.a.v. een hersteladvies van de Antea Groep besloten om de vestingwallen 'recreatief te herstellen' en hiervoor een reservering te maken (Reserve herstel vestingwallen). Het herstellen van de beschoeiing langs de vestingwallen is een onderdeel van deze keuze. Dit voorstel heeft tot doel de benodigde middelen voor het herstellen van deze beschoeiing te verwerven zodat deze werkzaamheden voorbereid en uitgevoerd kunnen worden.

Inleiding

Op 26 mei 2016 heeft uw raad, naar aanleiding van een onderzoek naar de onderhoudstoestand van de vestingwallen, besloten tot het 'recreatief herstel' hiervan. In dit onderzoek van de Antea Group waren meerdere scenario's opgenomen. Het herstellen van de beschoeiing langs de vestingwallen is onderdeel van het 'recreatief herstel'.

Herstel beschoeiingen

Eind 2023 heeft een aanvullende inspectie plaatsgevonden van de beschoeiing langs de vestingwallen. Hierbij is gekeken naar het gedeelte vanaf hoek Haven/Buitenhaven tot aan de voetgangersbrug bij Commandeurstraat 2, aan de zijde van de oude binnenstad. Hierbij bleek dat met uitzondering van een klein stuk (103 m1) de beschoeiing in een matige staat verkeert en vervangen moet worden.
Daarnaast is op een aantal locaties is de waterdiepte bij de beschoeiing te groot. Hierdoor ontstaat 'onderloopsheid' waarbij de grond onder de beschoeiing door wordt gedrukt. Dit leidt tot verzakkingen.

Op basis van deze inspectie is een kostenraming gemaakt om te bepalen hoeveel krediet nodig is de beschoeiing te herstellen. In het gevraagde krediet van € 735.000 dient om de kosten voor het voorbereiden en de uitvoeren van de werkzaamheden te dekken.

Overleg Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De vestingwallen zijn een Rijksmonument. Dit stelt eisen aan de herstelmaatregelen en de materialen die toegepast mogen worden. De herstelplannen worden daarom in overleg met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed afgestemd. Voor het vervangen van de beschoeiing hebben is ook naar het toepassen van verschillende materiaalsoorten gekeken (hout, beton en kunststof). De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de Provincie en de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) adviseren vanuit het historisch perspectief om de nieuwe beschoeiing van hout uit te maken. Bij deze kredietaanvraag is daarom uitgegaan van een houten beschoeiing.

Subsidie

Voor het onderhoud/herstel van een Rijksmonument bestaan er subsidiemogelijkheden. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft ons geadviseerd hiervoor een subsidioloog in te huren. De kosten voor het inhuren van een subsidioloog zijn in het gevraagde krediet opgenomen.

In dit stadium kunnen wij nog niet aangeven of wij voor subsidie in aanmerking komen en hoeveel deze eventueel gaat bedragen.
Een eventuele subsidie wordt in mindering gebracht op de projectkosten. Hierdoor wordt de investering voor het herstellen van de beschoeiingen lager en daarmee ook de kapitaallasten.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect
Dit voorstel sluit aan bij de thema's Leefbaarheid, Mens & Zorg en Economie en Toerisme uit het coalitieakkoord 2022-2026.

Argumenten
1.1 Vervangen van de beschoeiing van De Veste langs de vestingwallen aan De Veste
Op 26 mei 2016 heeft uw raad besloten tot het 'recreatief herstel' van de vestingwallen. Het vervangen van de beschoeiing is onderdeel van deze keuze.

1.2 Vervangen van de beschoeiing is noodzakelijk
Vanwege de matige staat van de beschoeiing is het noodzakelijk deze te vervangen om verval van de vestingwallen tegen te gaan.

1.3 Gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de vestingwallen
De gemeente is als eigenaar verantwoordelijk voor het in stand houden van dit Rijksmonument.

2.1 Een krediet van € 735.000 beschikbaar stellen
Uw raad heeft, conform de Gemeentewet art. 18 (budgetrecht van de raad), de bevoegdheid om dit krediet beschikbaar te stellen.

2.2 Beschikbaar stellen 'Reserve herstel vestingwallen' in te zetten als gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten
Hierdoor wordt de door uw raad ingestelde bestemmingsreserve ingezet voor de dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit het herstel van de beschoeiing.

2.3 De 'Reserve herstel vestingwallen' de naam te geven 'Reserve afschrijving vestingwallen'.
Hiermee wordt in de begroting gewaarborgd dat het bedrag van de 'reserve' gebruikt wordt voor het dekken van een deel van de kapitaallasten voor het herstel van de beschoeiing/vestingwallen.

Kanttekeningen
1.1 Niet herstellen van de grondlichamen
Het niet herstellen van de grondlichamen zal leiden tot achteruitgang van de vestingwallen.

2.1 Schade door begrazing
Door het begrazen van de taluds van de vestingwallen ontstaat schade. Dit is niet te voorkomen. Het herstel van deze lichte schade valt buiten de scope van dit voorstel dat zich richt op het vervangen van de beschoeiingen. Jaarlijks wordt bekeken of het herstel van de taluds als gevolg van de begrazing noodzakelijk is. Eventueel herstel door het begrazen wordt gedekt uit de exploitatie Vestinggrachten.

Financiën
Het vervangen van de beschoeiing is een investering die wordt gekapitaliseerd. Conform de Financiële verordening hanteren wij hiervoor een afschrijftermijn van 40 jaar.

Indien wij subsidiegelden ontvangen dan worden deze in mindering gebracht op het investeringsbedrag. Hierdoor worden de kapitaallasten lager.

De kapitaalslasten bedragen, op basis van de uitgangspunten van de begroting 2024, € 25.750. Rentelasten komen altijd ten lasten van de exploitatie. Afschrijvingen kunnen geheel of gedeeltelijk uit een reserve komen.

De kapitaalslasten worden verwerkt in de begroting 2024-2027.

Communicatie
We gaan de beschoeiing langs de waterkant bij de vestingwallen vervangen. Omdat de vestingwallen een Rijksmonument zijn moeten de herstelwerkzaamheden in goed overleg met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed worden afgestemd. We beginnen nu met de voorbereidingen en willen begin 2025 starten met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Inclusieve samenleving
De Stichting Toegankelijk Geertruidenberg wordt in de voorbereidingsfase betrokken bij de planvorming Wij zullen onderzoeken of we de toegankelijkheid van het gebied rond de vestingwallen meer geschikt kunnen maken voor mindervaliden.

Uitvoering
Q3/4-2024 : voorbereiding en aanbesteding werkzaamheden
Q1/2025 : aanvang werkzaamheden*
Q3-2025 : oplevering werkzaamheden

** de beschikbaarheid van eventuele subsidiegelden kan invloed hebben op de planning voor de uitvoering van de werkzaamheden*

Bijlagen

1) Situatieschets van te handhaven en te vervangen beschoeiing
2) Raadsvoorstel en -besluit herstel vestingwallen d.d. 26 mei 2016

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris a.i.,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

- De technische staat van de beschoeiing van de (Rijks)monumentale vestingenwerken;
- Het belang van de vestingwallen voor de historische uitstraling van Geertruidenberg;
- Artikel 189 van de Gemeentewet (budgetrecht van de raad);

Besluit:
De raad besluit:

1. In te stemmen met het vervangen van de beschoeiing langs de vestingwallen aan De Veste.
2a. Hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 735.000;
2b. Het beschikbare bedrag van € 328.000 uit de ‘Reserve herstel vestingwallen’ in te zetten als gedeeltelijke dekking van de afschrijvingen en de naam ‘Reserve afschrijving vestingwallen’ te geven;
2c. De begroting 2024 - 2027 dienovereenkomstig te wijzigen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 juni 2024,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

E. Dammingh M. Witte